

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. 24-36-41

Nr. 06/2306 din 17.06. 2014
La nr. 36/01-08/949 din 29 mai 2014

Agencia Relații Funciare și Cadastru

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție asupra nivelului coruptibilității proiectului de lege cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative.

Anexă: potrivit textului – 7 (șapte) file.

Director adjunct

Секция приема

1649
19.06.2014

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

asupra nivelului coruptibilității proiectului

de lege cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative (Legea nr. 1247/1992, Codul fuciar, Codul contravențional, Legea nr. 778/2001, Legea nr. 131/2012)

I. EVALUAREA GENERALĂ A PROIECTULUI

1. Evaluarea fundamentării proiectului

1.1 Fundamentarea generală a proiectului

a. Autor al inițiativei legislative este Guvernul RM, autor nemijlocit - Agenția Relații Funciare și Cadastru, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 47(44) din Regulamentul Parlamentului.

b. Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art. 72 din Constituție și art.art. 6-11, 35 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.

c. Scopul promovării proiectului. Prin proiect se propune completarea și modificarea unor acte legislative din domeniul funciar. Scopul proiectului este îmbunătățirea cadrului legal privind reglementarea regimului proprietății funciare, organizării teritoriului, cadastrului funciar de stat, monitoringului funciar.

Impactul social al implementării proiectului constă în soluționarea chestiunilor folosirii raționale a pământului și ocrotirii mediului înconjurător.

d. Suficiența argumentării. Referitor la suficiența argumentării proiectului, menționăm că acesta *necesită a fi analizat suplimentar la ansa compartimentelor, în scopul verificării de control ale organelor pentru reglementarea de stat a regimului proprietății funciare și la constatarea contravențiilor în domeniul dat.* Vis-a-vis de aceste aspecte ne vom expune la compartimentul „Evaluarea în fond a proiectului”.

1.2 Fundamentarea economico-financiară a proiectului

Aspectul economico-financiar al proiectului privind atribuirea cheltuielilor de implementare a prevederilor nu este analizat în nota informativă, deși acesta presupune cheltuieli financiare. Considerăm că proiectul va implica cheltuieli suplimentare în ceea ce privește retribuirea muncii. În acest scop, sunt necesare mijloace financiare pentru acoperirea acestor cheltuieli, care cu certitudine trebuiau să fie estimate și prevăzute de autor, întrucât de stabilirea exactă

a cuantumului mijloacelor bănești necesare, depinde implementarea proiectului. În vederea respectării prevederilor art. 20 al Legii nr. 780 din 27.12.2001 privind actele legislative, propunem ca nota informativă să fie completată cu prevederi referitoare la fundamentarea economico-financiară în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare.

1.3 Promovarea sau prejudicierea intereselor de grup ori individuale, în lipsa unei justificări a interesului public

Prevederile proiectului nu promovează și nu prejudiciază careva interese de grup sau individuale în lipsa justificării interesului public.

2. Evaluarea compatibilității proiectului cu standarde anticorupție

În proiect nu au fost atestate incompatibilități cu standardele naționale și internaționale anticorupție și nu au fost identificate domenii în care proiectul nu satisface cerințele sau sînt în contradicție cu aceste standarde.

Asigurarea transparenței în procesul decizional. Proiectul întrunește cerințele impuse de prevederile Legii privind transparența în procesul decizional nr. 239-XVI din 13.11.2008.

II. EVALUAREA ÎN FOND A PROIECTULUI

1. Formulări lingvistice ambigui

Textul proiectului corespunde tehnicii legislative și normative, regulilor limbajului și expresiei juridice.

2. Conflicte ale normelor de drept

La Art. I pct. 6, art. 18 lit. b) din proiect „Inspectoratul de Stat în domeniul relațiilor funciare și geodezie cu inspecțiile sale...”

Articolul dat stabilește organele serviciului pentru reglementarea de stat a regimului proprietății funciare, pe când prevederile propuse de autor se referă la funcțiile de control ale instituției date (controlul asupra respectării legislației în domeniul cadastrului, controlul asupra nivelului tehnic de întocmire a dosarelor cadastrale etc.). Astfel, pentru a nu admite contradicții în procesul de implementare a prevederilor în ceea ce privește domeniul de aplicare, precum și în scopul uniformizării normelor tehnicii legislative, recomandăm de expus funcțiile de control la compartimentul corespunzător.

Recomandarea: Propunem de prevăzut funcțiile de control ale Inspectoratului într-un articol aparte.

3. Norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb

Nu sînt identificate norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb, capabile să genereze coruptibilitate.

4. Discreții excesive ale autorităților publice

Ca obiecție de ordin general,

Deși crearea instituției date este o condiție prevăzută în Hotărârea Guvernului nr. 383 din 12.05.10 privind organizarea și funcționarea Agenției Relații Funciare și Cadastru, structurii și efectivului-limită ale aparatului central al acestuia, considerăm că crearea a două instituții (Inspectoratul de Stat în domeniul relațiilor funciare și geodezie și Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Geodezică, Tehnică și de Regim) care vor fi responsabile de aceleași segmente, și anume regimul proprietăți funciare, cadastrul funciar de stat și monitoringul funciar este inoportună. Ținând cont că în mare parte ambele instituții au aceleași funcții și atribuții acestea trebuie să fie concentrate într-un singur organ, pentru a nu dubla competențele și a nu cheltui banii publici. Mai mult decât atât, potrivit programelor guvernamentale, se pledează pentru optimizarea activităților funcționale și reducerea cheltuielilor administrative, ceea ce presupune crearea unei singure entități care va răspunde de domeniul relațiilor funciare și geodezie.

Recomandarea: În acest sens, recomandăm de a analiza suplimentar oportunitatea creării instituției date (Inspectoratul de Stat în domeniul relațiilor funciare și geodezie), pentru a nu admite dublări de competență.

5. Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor persoanelor

Nu sînt identificate cerințe excesive, care să depășească cadrul rezonabil pentru realizarea drepturilor sau obligațiilor subiecților vizați.

6. Accesul limitat la informație, lipsa transparenței

Textul proiectului nu necesită a fi evaluat prin prisma accesului la informație sau asigurării transparenței.

7. Lipsa sau insuficiența mecanismelor de control

Implementarea prevederilor proiectului nu presupune aplicarea cărorva mecanisme suplimentare de control.

3. Responsabilitate și sancțiuni necorespunzătoare

La art. III art. 416/1 alin. (1), (2) din proiect „(2) Sunt în drept să constate contravenții și

să încheie procese-verbale șeful...”

Atribuirea dreptului inspectorului principal și specialistului principal din cadrul Inspectoratului de Stat în domeniul relațiilor funciare și geodezie de a constata contravenții în domeniul dat este nejustificat, deoarece aceștia nu dețin funcții de răspundere. Persoanele în cauză sunt în drept să încheie procese-verbale pentru încălcarea legislației în domeniul funciar, iar constatarea îi revine șefului Inspectoratului.

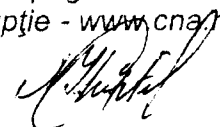
De asemenea, constatarea contravențiilor de la art. 115 din Codul contravențional „Degradarea terenurilor, falsificarea informației despre starea și folosirea lor” de către Inspectorat, de fapt se dublează cu competența organelor pentru protecția mediului, organelor pentru control geologic și supraveghere minieră și Agenției Silvicultură „Moldsilva”, atribuită prin proiect la pct. 2, art. 405 alin. (1). Prin urmare, este necesar de exclus aceste divergențe.

Recomandarea: În vederea nuanțării adecvate a normei, propunem de reformulat prevederea, astfel încât să fie clar că șeful Inspectoratului este în drept să constate contravențiile, iar inspectorul principal și specialistul principal au atribuția de a încheia procese-verbale. De asemenea, în vederea excluderii dublării de competență, propunem la Art. III pct. 2) din proiect, art. 405 alin. (5) din Codul contravențional, sintagma „art. 115” de exclus.

Expertiza a fost efectuată în temeiul Regulamentului cu privire la organizarea procesului de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, adoptat prin Hotărârea Guvernului nr. 977 din 23.08.2006, în condițiile Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin ordinul directorului Centrului Național Anticorupție nr. 62 din 19.04.2013, de către

Natalia Cheptea
inspector principal Direcția legislație și expertiză anticorupție
16 Iunie 2014

*Prezentul raport este publicat pe pagina oficială a
Centrului Național Anticorupție - www.cna.md*

**Anexa la raportul de expertiză anticorupție
asupra nivelului coruptibilității proiectului**

**la legea privind modificarea și completarea unor acte legislative (Legea nr. 1247/1992, Codul
Judicial, Codul contravențional, Legea nr. 778/2001, Legea nr. 131/2012)**

Nr.	Norma	Factori de coruptibilitate și alte obiecții	Analiza	Recomandarea
1	La Art. I pct. 6, art. 18 lit. b) din proiect „Inspectoratul de Stat în domeniul relațiilor funciare și geodezie cu inspecțiile sale...”	Prevederi contradictorii în proiect	Articolul dat stabilește organele serviciului pentru reglementarea de stat a regimului proprietății funciare, pe când prevederile propuse de autor se referă la funcțiile de control ale instituției date (controlul asupra respectării legislației în domeniul cadastrului, controlul asupra nivelului tehnic de întocmire a dosarelor cadastrale etc.). Astfel, pentru a nu admite contradicții în procesul de implementare a prevederilor în ceea ce privește domeniul de aplicare, precum și în scopul uniformizării normelor tehnicii legislative, recomandăm de expus funcțiile de control la compartimentul corespunzător.	Propunem de prevăzut funcțiile de control ale Inspectoratului într-un articol aparte.
2	Ca obiecție de ordin general	Instituirea atribuțiilor paralele	Deși crearea instituției date este o condiție prevăzută în Hotărârea Guvernului nr. 383 din 12.05.10 privind organizarea și funcționarea Agenției Relații Funciare și Cadastru, structurii și efectivului-limită ale aparatului central al acestuia, considerăm că crearea a două instituții	În acest sens, recomandăm de a analiza suplimentar oportunitatea creării instituției date (Inspectoratul de Stat în domeniul relațiilor

		<p>(Inspectoratul de Stat în domeniul relațiilor funciare și geodezie și Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Geodezică, Tehnică și de Regim) care vor fi responsabile de aceleași segmente, și anume regimul proprietăți funciare, cadastrul funciar de stat și monitoringul funciar este inoportună. Ținând cont că în mare parte ambele instituții au aceleași funcții și atribuții, acestea trebuie să fie concentrate într-un singur organ, pentru a nu dubla competențele și a nu cheltui banii publici. Mai mult decât atât, potrivit programelor guvernamentale, se pledează pentru optimizarea activităților funcționale și reducerea cheltuielilor administrative, ceea ce presupune crearea unei singure entități care va răspunde de domeniul relațiilor funciare și geodezie.</p>	<p>funciare și geodezie), pentru a nu admite dublări de competență.</p>
<p>La art. III art. 416/1 alin. (1), (2) din proiect „(2) Sunt în drept să constate contravenții și să încheie procese-verbale șeful...”</p>	<p>Confundare/dublare a atribuțiilor de răspundere juridică pentru aceeași încălcare</p>	<p>Atribuirea dreptului inspectorului principal și specialistului principal din cadrul Inspectoratului de Stat în domeniul relațiilor funciare și geodezie de a constata contravenții în domeniul dat este nejustificat, deoarece aceștia nu dețin funcții de răspundere. Persoanele în cauză sunt în drept să încheie procese-verbale pentru încălcarea legislației în domeniul funciar, iar constatarea îi revine șefului Inspectoratului.</p> <p>De asemenea, constatarea contravențiilor de la art. 115 din Codul contravențional „Degradarea terenurilor, falsificarea informației despre starea și folosirea lor” de către Inspectorat, de fapt se dublează cu competența organelor pentru protecția mediului, organelor pentru control geologic și supraveghere minieră și Agenției Silvicultură „Moldsilva”, atribuită prin proiect la pct.</p>	<p>În vederea nuanțării adecvate a normei, propunem de reformulat prevederea, astfel încât să fie clar că șeful Inspectoratului este în drept să constate contravențiile, iar inspectorul principal și specialistul principal au atribuția de a încheia procese-verbale. De asemenea, în vederea excluderii dublării de competență, propunem la Art. III pct. 2) din proiect, art. 405 alin. (5) din Codul</p>

		2, art. 405 alin. (1). Prin urmare, este necesar de exclus aceste divergențe.	contravențional, sintagma „art. 115” de exclus.
--	--	---	---